

REDAKCE / 8. 6. 2016

Ikarie XB 1 přijde do kin 16. června

Dříve než *Vetřelec*, *Solaris* či snímek *2001: Vesmírná odysea* dobyla filmová plátna česká sci-fi režiséra Jindřicha Poláka *Ikarie XB 1*. Premiéru měla v roce 1963 a v kinech ji tehdy zhlédlo na 550.000 diváků. Digitálně zrestaurovaná kopie byla letos uvedena v sekci Classics na MFF v Cannes.

Distribuční premiéra nejlepší české sci-fi, jejíž scénografie ovlivnila Kubrickovu *Vesmírnou odyseu*, bude 16. června paralelně v brněnské Scale a pražském Světozoru. Díky technologii, kterou si autor vědeckofantastických románů Stanislaw Lem mohl jen představit, se obě kina v reálném čase propojí.

Snímek byl digitálně restaurován v rámci projektu podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska a spolufinancovaného ministerstvem kultury. „Ve sbírkách Národního filmového archivu jsou vedle originálního negativu a duplikačního pozitivu uloženy tři distribuční kopie z doby prvního uvedení. Zdrojem pro digitalizaci obrazu byl originální kamerový negativ, zvuk byl digitalizován z negativu zvuku. Jde o širokoúhlý film – i proto byl film skenován a digitálně restaurován v nejvyšším rozlišení 4K,“ řekla po projekci restaurátorka NFA Tereza Frodlová.

Spokojen s uvedením v Cannes byl ředitel NFA Michal Bregant. „Restaurované filmy se objevují na velkých festivalech řadu let, ale *Ikarie* v Cannes je pro nás velkým úspěchem. Ocenili tam, že filmy restaurujeme tak, že neztrácejí svůj dobový charakter a půvab,“ podotkl.

Hynek Bočan byl při natáčení pomocným režisérem. „Restaurovanou verzi jsem viděl a jsem s ní spokojen. Škoda, že se toho nedožil Jindřich Polák ani kameraman Jan Kališ,“ uvedl. Architekt Jiří Hlupý byl tehdy na Barrandově třetím rokem a jeho role byla v trikové části filmu. „*Ikarie* dokazuje, jak lze s primitivní trikovou technikou

vytvořit účinný obraz,“ poznamenal.

Polák svůj snímek natočil podle scénáře, na kterém spolupracoval s Pavlem Juráčkem. Architektem byl Jan Zázvorka, elektronickou hudbu složil Zdeněk Liška. Mezi herci se objevili Zdeněk Štěpánek, Radovan Lukavský, Dana Medřická, Miroslav Macháček, František Smolík a Jiří Vršťala.

Příběh byl zasazen do roku 2163, kdy kosmická loď Ikarie XB 1 putovala k Alfě Centauri za průzkumem mimozemských forem života. Její posádka je daleko od sluneční soustavy vystavena neznámým hrozbám. Ale veze si s sebou i řadu svých všedních lidských starostí a radostí. Kulisy kosmické lodi byly využity při natáčení souběžně vznikajícího filmu *Klaun Ferdinand a raketa*.

Autoři se při psaní scénáře inspirovali románem Stanisława Lema *K mrakům Magellanovým* a ubránili se dobově poplatné politizaci, které žánr sci-fi často podléhal. Nepostavili proti sobě dva konkurenční systémy, ale naději v morálně vyspělejší lidstvo.

Film se už v šedesátých letech dostal do distribuce v zahraničí včetně USA. Umberto Eco napsal, že „v Ikarii přihlížíme velmi pravděpodobnému atomovému twistu budoucnosti, který tančí kosmonauti v salonu vesmírné lodi“. Britské Financial Times snímek označily za nejhodnotnější science-fiction od konce války.

Zdroj: ČTK